

SIMPOZIJ – „FILOZOFIJA I UMJETNOST: MIŠLJENJE I STVARALAŠTVO“

MLADEN MATIĆ
Filozofski fakultet,
Univerzitet u Novom Sadu
mladenm310@gmail.com

Hladni decembarski dani nisu sprečili da se od 7. do 9. 12. održi još jedna u nizu konferencija u organizaciji Udruženja studenata filozofije (USF) u Zagrebu. Kao i prethodnih godina, tako i sada, odziv je bio internacionalan. Imali smo priliku da čujemo šarolika predavanja iz različitih perspektiva. Izlaganja smo slušali na većini jezika država koje su bile sastavni deo bivše Jugoslavije, ali i par izlaganja na engleskom jeziku. Studenti iz Crne Gore, Severne Makedonije, Hrvatske i Srbije s različitih nivoa studija predstavili su svoja izlaganja.

Izlaganja koja smo mogli čuti zaista su ispunila sva očekivanja koja je sama tema diktirala. S tim u vezi sama tema poziva nas da je na pregršt različitih načina posmatramo. Mislimo filozofiju i umetnost, filozofiju u umetnosti, umetnost u filozofiji, estetiku, filozofiju umetnosti, možda čak i praktičku i političku ulogu umetnosti, a zašto da ne i ontološku poziciju koja deli svoje temelje s pozicijom u kojoj se sama umetnost nalazi, jeste jedan nesumnjivo moderni zahtev. Ipak, iz pogleda modernosti, usudimo se reći i savremenosti, mi možemo (kako smo videli i tokom samih izlaganja) okrenuti pogled i spram čitave istorije svih prethodno nabrojanih momenata. Drugim rečima, ne postoji pogled niti istorijski kontekst koji bi nas lišio mogućnosti da se bavimo temama koje se same nameću. Sam horizont biva proširen i pojmom stvaralaštva koji je, iako eksplicitan, možda ostao skriven u senci unutar ovako širokog naslova konferencije. Kada govorimo o filozofiji i umetnosti pojmovi mišljenja i stvaralaštva su korelativni s njima. To je tako ukoliko govorimo kolokvijalno o tim pojmovima. Međutim, ti pojmovi su uvezaniji nego što mislimo, na svojevrsan način mogli bismo da ih slikovito prikazemo poput Fukoovih (Foucault) *diskursa*. Paukova mreža koja se stvara u pogledu na date pojmove tera nas da se zaista popne na najviši sprat solitera pojmova, možda čak da zauzmemo *panoptičku* poziciju i da ovim pojmovima priznamo njihovu neograničenost u pogledu odredivosti i kreiranja samih tema. Sam pojam stvaralaštva rizomatski je povezan s pojmom stvaranja, takoreći izvire iz njega. Rečju, stvaralaštvo nas tera da pogled usmerimo k preispitivanju ontoloških pozicija; samo stvaralaštvo može nam, već u svom pojmu, pokazivati sebe kao ontološku potrebu, te se samim tim iz priče o

---

umetnosti nikako ne sme izuzeti ni priča o stvarnosti. I zaista, ova konferencija ili simpozij ni na tom polju nije razočarao.

Prvi dan konferencije održan je u Znanstvenom centru izvrsnosti za integrativnu bioetiku. Sam pogled na raspored mogao je izazvati vrtoglavicu s obzirom na broj izlaganja zakazanih za taj dan, ali to se nije dogodilo. Prostor u kojem su održana izlaganja, a s njim i kvalitet i, bez ikakve sumnje, interesantnost samih izlaganja bili su brana umoru i zadržali su gotovo potpunu koncentraciju do kraja samog dana. Prvog dana, nakon pozdravnih reči usledila su izlaganja koja su plenila informacijama i kreativnošću. Pored fantastičnih izlaganja u smislu sadržaja nije zgoreg pohvaliti ni humor u nekim izlaganjima, ali ni sam način na koji su pojedina izlaganja prezentovana. Koliko god te stvari delovale trivijalno zaista su doprinele u interesovanju slušalaca. Nakon svakog bloka izlaganja usledila je beskrajno zanimljiva rasprava koja je produbljivala već neizmerno zanimljiva izlaganja. Za kraj dugačkog dana, kao šlag na torti, imali smo plenarno izlaganje koje je održao doc. dr. sc. Goran Sunajko, a naslov njegovog izlaganja bio je *Porijeklo estetičkog pojma genija*.

Drugi dan konferencije bio je dosta kraći, ali to ne znači i manje zadovoljavajuć. Ovaj put izlaganja su održana u prostorijama Knjižnice Božidara Adžije. Sama je atmosfera već *a priori* diktirala visok nivo kvaliteta, a izlaganja su tome doprinela. Nakon izlaganja, u večernjim časovima mogli smo posetiti „Večer alumna Odsjeka za filozofiju”.

Treći, ujedno i poslednji dan konferencije održan je na samom Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Izlaganja su održali studenti koji, nažalost, nisu mogli da nas počaste svojim faktičkim prisustvom već su izlagali *online*. To nikako ne umanjuje kvalitet njihovih izlaganja! Nakon poslednjeg izlaganja trećeg dana utisci su na vrhuncu.

I ove godine, studenti Odseka za filozofiju u Novom Sadu, sada već tradicionalno, bili su gosti USF-ova simpozija. S tim u vezi možemo se pohvaliti novim naučenim, raznovrsnim kontaktima i željom da se saradnja, kao po tradiciji, nastavi. Zahvalnost dugujemo USF-u!